Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. gegužės 16 d.*

„Konkurencija — Kartelis — Piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi — Augalų apsaugos produktų platinimo rinka — Sprendimas atmesti skundą — Tariamai antikonkurencinis gamintojų ir platintojų elgesys — Gamintojų ir platintojų suderintas ar koordinuojamas skundų administracinės valdžios ar teisėsaugos institucijoms pateikimas — Pranešimas apie lygiagrečių importuotojų galimus taikomų teisės aktų pažeidimus — Administracinės valdžios institucijų vėliau atlikti patikrinimai — Nacionalinės valdžios institucijų administracinių ir baudžiamųjų sankcijų skyrimas lygiagretiems importuotojams — Gamintojų ir platintojų skundų teikimo pripažinimas nepagrįstu elgesiu arba piktnaudžiavimu administracinėmis procedūromis — Sąjungos intereso nebuvimas — Teisė į veiksmingą teisminę gynybą“

Byloje T-480/15

Agria Polska sp. z o.o., įsteigta Sosnovece (Lenkija),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o., įsteigta Sosnovece,

Star Agro Analyse und Handels GmbH, įsteigta Allerheiligen ir Wildon (Austrija),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH, įsteigta Allerheiligen ir Wildon,

iš pradžių atstovaujamos advokatų S. Dudzik ir J. Budzik, vėliau advokatų P. Graczyk ir W. Rocławski,

ieškovės,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą J. Szczodrowski, A. Dawes ir J. Norris-Usher,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo panaikinti 2015 m. birželio 19 d. Komisijos sprendimą C(2015) 4284 *final* [byla AT.39864 – BASF (anksčiau – *AGRIA ir kt. / BASF ir kt.*)], kuriuo buvo atmestas ieškovių pateiktas skundas dėl iš esmės 13 augalų apsaugos produktus gaminančių ir platinančių įmonių kartu arba tarpininkaujant keturioms profesinėms organizacijoms ir vienai advokatų kontorai tariamai padarytų SESV 101 ir (arba) 102 straipsnių pažeidimų,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė I. Pelikánová, teisėjai P. Nihoul ir J. Svenningsen (pranešėjas),

posėdžio sekretorius L. Grzegorczyk, administratorius,

* Proceso kalba: lenkų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. vasario 28 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 Ieškovės *Agria Polska sp. z o.o.*, *Agria Chemicals Poland sp. z o.o.*, *Star Agro Analyse und Handels GmbH* ir *Agria Beteiligungsgesellschaft mbH* yra atitinkamai dvi pagal Lenkijos teisę, viena pagal Vokietijos teisę ir viena pagal Austrijos teisę įsteigtos bendrovės, parduodančios augalų apsaugos produktus vykdant lygiagretų jų importą, leidžiantį, be kita ko, gauti pelno dėl pridėtinės vertės mokesčio (PVM), taikomo šiems produktams skirtingose valstybėse narėse, skirtumų. Tai iš esmės tokių produktų importas į Lenkiją iš valstybių narių, kuriose jiems jau buvo suteiktas leidimas, jų saugojimas ieškovių sandėliuose Lenkijoje, vėliau jų reeksportas į kitas valstybes nares, įskaitant tas, kuriose šiems produktams jau pirmiau buvo suteiktas leidimas, šiuo atveju iš esmės į Vokietiją ir Austriją.

Procedūra UOKiK

2 2010 m. liepos 1 d. *Agria Polska* pateikė *Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Konkurencijos ir vartotojų apsaugos įstaiga, Lenkija, toliau – *UOKiK*) skundą (toliau – nacionalinis skundas) dėl 13 įmonių, t. y. BASF SE, *Bayer CropScience*, *RWA Raiffeisen Ware Austria AG* (toliau – RWA), *Deutscher Raiffeisenverband*, *Sumi-Agro*, *Monsanto*, *Nufarm*, *Rokita Agro*, *DuPont*, *Arysta*, *Syngenta*, *Dow* ir *Makhteshim Agan* (augalų apsaugos produktų gamintojai arba platintojai), kartu arba tarpininkaujant keturioms profesinėms organizacijoms, t. y. *Industrieverband Agrar* (toliau – IVA), *Fachverband der chemischen Industrie – Industriegruppe Pflanzenschutz (IGP)*, *European Crop Protection Association* ir *Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (PSOR)*, įsteigtoms atitinkamai Vokietijoje, Belgijoje ir Lenkijoje, ir vienai advokatų kontorai padaryto 2007 m. vasario 16 d. *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów* (Įstatymas dėl konkurencijos ir vartotojų apsaugos) (*Dz. U.*, Nr. 50, p. 331) pažeidimo.

3 2010 m. rugpjūčio 10 d. raštu *UOKiK* prezidentas informavo *Agria Polska*: kadangi nacionaliniame skunde nurodyta veikla susijusi su 2005 m. ir 2006 m., ši įstaiga negali pradėti jos tyrimo. Iš tikrųjų pagal Konkurencijos ir vartotojų apsaugos įstatymo 93 straipsnį procedūra dėl konkurenciją ribojančio elgesio negali būti pradėta praėjus vieniems metams po tų metų, kuriais buvo užbaigtas atitinkamas pažeidimas.

4 2010 m. rugpjūčio 30 d. *Agria Polska* iš naujo pateikė *UOKiK* prašymą pradėti tyrimo procedūrą dėl tariamo augalų apsaugos produktų gamintojų ir platintojų kartelio, nurodydama, kad liepos 1 d. pateiktas nacionalinis skundas taip pat susijęs su tuo, kad minėti subjektai pažeidė Europos Sąjungos konkurencijos teisės taisykles.

5 2010 m. lapkričio 22 d. raštu *UOKiK* prezidentas patvirtino savo nuomonę ir patikslino, kad Lenkijos teisėje numatytas vienų metų senaties terminas taikytinas net ir tada, kai prašoma tyrimo dėl Sąjungos konkurencijos teisės nuostatų.

Procedūra Komisijoje

6 2010 m. lapkričio 30 d. ieškovės ir *Agro Nova Polska sp. z o.o.*, remdamosi 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101] ir [SESV 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k.,

8 sk., 2 t., p. 205) 7 straipsniu, pateikė skundą Europos Komisijai (toliau – skundas). Šis skundas susijęs su tais pačiais subjektais, kaip nurodytieji nacionaliniame skunde, pateiktame *UOKiK*. *Agro Trade Handelsgesellschaft mbH* ir *Cera Chem S.a.r.l.* bendrovės, įsteigtos atitinkamai pagal Vokietijos ir Liuksemburgo teisę, prisijungė prie skundo ir apie tai Komisijai pranešė 2010 m. gruodžio 15 d. bendrose visų bendrovių (toliau – bendrovės pirminės pareiškėjos) pateiktose papildomose pastabose. Tos pačios bendrovės 2011 m. balandžio 27 d. Komisijai pateikė papildomos informacijos.

7 2011 m. liepos 29 d. bendrovės pirminės pareiškėjos pateikė Komisijai skundo santrauką.

8 Iš bendrovių pirminių pareiškėjų pateiktų dokumentų matyti, kad skundas iš esmės susijęs su SESV 101 straipsnio pažeidimu. Šiame skunde taip pat nurodyta, kad RWA pažeidė ir SESV 102 straipsnį.

9 Bendrai kalbant, bendrovės pirminės pareiškėjos nurodė, kad skunde nurodyti subjektai jų atžvilgiu veikė pažeisdami Sąjungos konkurencijos teisę. Šis elgesys iš esmės apėmė šių subjektų susitarimą ir (arba) suderintus veiksmus, taip pat piktnaudžiavimą koordinuotai teikiant skundus Austrijos ir Lenkijos administracinės valdžios ir teisėtvarkos institucijoms, keliant abejonių dėl bendrovių pirminių pareiškėjų komercinės veiklos teisėtumo tiek kalbant apie reikalavimus, taikomus augalų apsaugos produktams, tiek apie tokių produktų lygiagrečios prekybos sąlygas, įskaitant mokesčių sąlygas.

10 Bendrovės pirminės pareiškėjos nurodo, kad dėl tokių klaidingų, iškreiptų ar net melagingų skunde nurodytų subjektų pareiškimų, kuriais buvo siekiama pašalinti jas iš rinkos, dėl jų nepagrįstai buvo atliekami įvairūs Austrijos ir Lenkijos administracinės valdžios, mokesčių ir teisėsaugos institucijų administraciniai patikrinimai, įskaitant patikrinimus vietoje ir jų sandėliuose laikomų augalų apsaugos produktų areštą, ir kad prieš jas buvo pradėtos baudžiamosios bylos, be kita ko, augalų apsaugos produktų prekybos, priklausančios nuo sezonų, strateginiu metų laikotarpiu, t. y. per pirmąjį pusmetį.

11 Po šių administracinių ir baudžiamųjų bylų bendrovėms pirminėms pareiškėjoms buvo skirtos didelės baudos, dėl kurių viena jų, *Agria Polska*, bankrutavo, ir nustatytos priemonės, draudžiančios prekiauti augalų apsaugos produktais svarbiausiu prekybos tokio pobūdžio produktais metų laikotarpiu. Dėl to bendrovės pirminės pareiškėjos prarado didelę ir sunkiai susigrąžinamą rinkos dalį.

12 Bendrovės pirminės pareiškėjos, kurioms buvo skirtos administracinės ir baudžiamosios sankcijos, vis dėlto tam tikrais atvejais pareikšdamos ieškinius kompetentingiems nacionaliniams teismams, sugebėjo pasiekti minėtų sankcijų panaikinimo arba esminio sumažinimo, o tai rodo, kad skunde minimi subjektai piktnaudžiavo melagingais pareiškimais, kuriuos bendrovės pirminės pareiškėjos laiko „nepagrįstu bylinėjimusi“, kaip tai suprantama pagal 1998 m. liepos 17 d. Sprendime *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) suformuotą jurisprudenciją.

13 Bendrovės pirminės pareiškėjos taip pat nurodo, kad tokią skunde nurodytų subjektų šmeižikišką praktiką palengvino aktyvus Vokietijos valdžios institucijų, konkrečiai – vieno Vokietijos Federacinės Respublikos ambasados Lenkijoje atstovo ir Lenkijos valdžios institucijų veikla. Šioms nacionalinės valdžios institucijoms didelę įtaką darė intensyvi augalų apsaugos produktų gamintojų ir platintojų lobistinė veikla.

14 Sutikus bendrovėms pirminėms pareiškėjoms, 2012 m. kovo 27 d. Komisija perdavė nekonfidencialią ir konsoliduotą skundo versiją šiame skunde nurodytiems subjektams, kurie savo pastabas pateikė 2012 m. balandžio–birželio mėn.

15 Savo pastabose skunde nurodyti subjektai ginčijo jame nurodytus faktus ir iš esmės nurodė, kad įvairūs jų skundai ir ieškiniai nacionalinėms administracinės valdžios institucijoms ir nacionaliniams teismams buvo teisėti, nes, be kita ko, buvo pažeistos jų teisės į intelektinę ar pramoninę nuosavybę, be to, jais buvo siekiama išvengti žalos jų reputacijai. Jie taip pat paaiškino, kad ieškiniai ir skundai nebuvo koordinuojami, o tai, kad jie buvo pateikti panašiu metu, iš esmės galima paaiškinti aplinkybe, jog jie

tuo pačiu metu susidūrė su neteisėta lygiagrečių importuotojų veikla. Kalbant šiuo klausimu apie tam tikrų augalų apsaugos produktus gaminančių ir (arba) platinančių įmonių arba pastarųjų ir profesinių organizacijų ar nacionalinės valdžios institucijų kontaktus, pažymėtina, kad jie buvo visiškai pagrįsti, kaip, beje, ir jų dalyvavimas patikrinimuose. Šie pagrįsti kontaktai neįrodo kartelio, kaip jis suprantamas pagal SESV 101 straipsnį.

16 2014 m. gruodžio 8 d. raštu Komisija informavo bendroves pirmines pareiškėjas apie ketinimą atmesti skundą iš esmės dėl to, kad nėra pakankamo Sąjungos intereso tęsti tyrimą pagal SESV 101 ir 102 straipsnius.

17 Grįsdama savo preliminarią analizę Komisija, pirma, paaiškina, kad tikimybė nustatyti SESV 101 ir (arba) 102 straipsnių pažeidimą yra maža dėl grindžiant skundą pateiktų įrodymų nepakankamumo ir sunkumų šiuo atveju įrodyti RWA dominuojančią padėtį ar kolektyvinę dominuojančią padėtį ir tada – piktnaudžiavimą tokia padėtimi. Šiuo klausimu Komisija nurodė, jog nemano, kad iš 1998 m. liepos 17 d. Sprendimo *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266), patvirtinto 2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimu *AstraZeneca / Komisija* (C-457/10 P, EU:C:2012:770), išplaukianti jurisprudencija gali būti taikoma esant tokioms situacijoms, kai įmonės informuoja nacionalinės valdžios institucijas apie kitų įmonių tariamai neteisėtą elgesį ar veiksmus arba kai daro spaudimą, kad pastarųjų atžvilgiu būtų pradėtos administracinės ar baudžiamosios bylos. Antra, Komisija nurodė, kad tokiam tyrimui reikalingi ištekliai tikriausiai būtų neproporcingi nedidelės tikimybės nustatyti pažeidimą atžvilgiu. Trečia, Komisija nurodė, kad šiame etape nacionalinės valdžios institucijos ir nacionaliniai teismai gali geriau įvertinti skunde nurodytas problemas.

18 2015 m. sausio 8 d. pateiktose pastabose bendrovės pirminės pareiškėjos, išskyrus *Agro Nova Polska*, informavo Komisiją, kad *Agro Trade Handelsgesellschaft* ir *Cera Chem* atsisako toliau dalyvauti procedūroje, todėl gali būti laikomos „atsisakiusiomis savo skundo“. Jos taip pat paaiškino, kad ieškovės ginčija sprendimą palikti skundą nenagrinėtą, ir patikslino, kad toks sprendimas labai sumažintų jų galimybes nacionaliniuose teismuose gauti žalos atlyginimą už nagrinėjamus Sąjungos teisės, t. y. SESV 101 ir 102 straipsnių, pažeidimus.

19 2015 m. birželio 19 d. Sprendimu C(2015) 4284 *final* [byla AT.39864 – BASF (anksčiau – Sprendimas *AGRIA ir kt. / BASF ir kt.*)] (toliau – ginčijamas sprendimas) Komisija atmetė skundą, iš esmės pakartodama 2014 m. gruodžio 8 d. rašte išdėstytos preliminarios analizės argumentus, pažymėdama, jog turi ribotus išteklius ir kad šiuo atveju išsamus tyrimas, kurį reikėtų atlikti dėl keturiose valstybėse narėse esančių 18 subjektų septynerių metų veiklos, būtų per daug sudėtingas ir atimtų per daug laiko, o tikimybė nustatyti pažeidimą šiuo atveju atrodo nedidelė, todėl ir buvo nuspręsta nepradėti tyrimo.

Procesas ir šalių reikalavimai

20 2015 m. rugpjūčio 19 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai ieškovės pateikė šį ieškinį.

21 Po atsiliepimo į ieškinį ir dubliko pateikimo, pasiūlius teisėjui pranešėjui, Bendrasis Teismas nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. Ruošiantis šiai daliai ieškovių ir Komisijos buvo paprašyta raštu atsakyti į Bendrojo Teismo klausimus, pateiktus taikant proceso organizavimo priemones. Į šiuos klausimus jos atsakė per nustatytą terminą, atitinkamai 2017 m. sausio 16 d. ir 12 d., o paprašyta įvertinti atitinkamus jų atsakymus Komisija savo pastabas dėl 2017 m. sausio 16 d. ieškovių atsakymo pateikė 2017 m. vasario 6 d., o ieškovės savo pastabas šiuo klausimu pateikė tik per posėdį.

22 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus per 2017 m. vasario 28 d. posėdį. Pateikdamos savo nuomonę ieškovės, be kita ko, nurodė administracinės procedūros Komisijoje trukmę, tačiau Bendrajam Teismui pasiteiravus šiuo klausimu paaiškino neketinančios pateikti naujo ieškinio pagrindo dėl protingo termino principo pažeidimo.

23 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

24 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

25 Grįsdamos savo ieškinį ieškovės nurodo du ieškinio pagrindus, grindžiamus, pirma, teisės į veiksmingą teisminę gynybą, įtvirtintos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje, pažeidimu ir, antra, SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimu.

26 Bendrasis Teismas mano, kad prasminga pirmiausia išnagrinėti ieškinio antrąjį pagrindą.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo

27 Antrąjį ieškovių nurodytą ieškinio pagrindą sudaro dvi dalys. Pirma dalis susijusi su akivaizdžia Komisijos klaida vertinant Sąjungos interesą pradėti tyrimą, taip pat teisės klaida dėl Komisijos atsisakymo šiuo atveju taikyti 1998 m. liepos 17 d. Sprendime *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendime *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266) įtvirtintus principus. Antra šio pagrindo dalis susijusi su SESV 101 ir 102 straipsnių *effet utile* nepaisymu, nes nagrinėjamu atveju jokia nacionalinės valdžios institucija ir joks nacionalinis teismas negali veiksmingai įgyvendinti šių Sąjungos pirminės teisės nuostatų be Komisijos atlikto tyrimo.

28 Komisija prašo atmesti antrąjį ieškinio pagrindą kaip nepagrįstą.

Dėl antrojo pagrindo pirmos dalies, susijusios su akivaizdžia klaida vertinant Sąjungos interesą pradėti tyrimą

29 Ieškovės tvirtina, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, ginčijamame sprendime konstatuodama, kad nėra pakankamo Sąjungos intereso pradėti tyrimą. Šiuo klausimu jos nurodo, kad skundas buvo pateiktas dėl lygiagrečios prekybos kliūčių ir kad pati Komisija šiame sprendime pripažino, jog jei būtų reikėję pradėti tyrimą, jis būtų apėmęs keturiose valstybėse narėse esančių 18 subjektų elgesį septynerius metus. Taigi ieškovių skunde prašomo tyrimo geografinė ir materialinė apimtis įrodo būtinybę atlikti tyrimą Sąjungos lygiu, todėl Komisijos padėtis leido kur kas geriau tai padaryti nei Lenkijos ir (arba) Austrijos valdžios institucijai.

30 Ieškovės taip pat nurodo pateikusios pakankamai skunde išdėstytus vertinimus pagrindžiančių įrodymų. Todėl atsisakiusi pradėti tyrimą Komisija netinkamai įvertino visas faktines ir teisines šio atvejo aplinkybes.

31 Šiuo klausimu visų pirma ieškovės, be kita ko, nurodo dviejų advokatų kontorų, atitinkamai Lenkijos ir Austrijos, susirašinėjimą. Austrijos advokatų kontora bendrovių, kurių tapatybė neatskleidžiama, buvo įgaliota pateikti ar prašyti Lenkijos advokatų kontoros pateikti įvairiausius skundus Lenkijos ir (arba) Austrijos administracinės valdžios ir teisėsaugos institucijoms dėl ieškovių. Tačiau šių skundų ir spaudimo, kuriuos ieškovės taip pat laiko „piktnaudžiavimu baudžiamuoju ir administraciniu

procesais“ ir kuriuos jos iš esmės priskiria RWA, tikslas iš esmės koordinuotai teikiant klaidingą ir melagingą informaciją pasiekti, kad trims ieškovėms būtų uždrausta vykdyti savo lygiagrečią prekybą trejus metus ir kad būtų sugriežtinta ieškovių mokesčių kontrolė be konkrečios priežasties. RWA taip pat pasamdė Lenkijos privačius detektyvus, kad šie stebėtų ieškovių veiklą.

32 Antra, ieškovės nurodo tam tikrų Lenkijos ir Austrijos pareigūnų liudijimus, užfiksuotus apklausos protokoluose, parengtuose nagrinėjant administracines ir baudžiamąsias bylas, pradėtas skunde nurodytų subjektų iniciatyva, ir aplinkybę, kad Vokietijos Federacinės Respublikos ambasados Lenkijos Respublikoje atstovas kartu su Lenkijos pareigūnais 2005 m. birželio 14 ir 15 d. dalyvavo dviejų skunde nurodytų augalų apsaugos produktų gamintojų ir platintojų asociacijų PSOR ir IVA susitikime. Po šio susitikimo IVA atstovas parengė vaizdingą protokolą, o iš jo, kaip nurodo ieškovės, išplaukia šio protokolo rengėjo teigiamas vertinimas dėl to, kad pasisekė sutrukdyti *Agria Polska* vykdyti savo komercinę veiklą, „tinkamu metu“ ėmusis veiksmų ir pasirinkus „tinkamus“ adresatus.

33 Trečia, ieškovės ginčija Vokietijos, Austrijos ir Lenkijos valdžios institucijų susitikimų dėl bendrovių pirminių pareiškėjų veiklos teisėtumą ir pagrįstumą, po kurių, taip pat po 2006 m. vasario 6 d. Lenkijos pareigūnų susitikimo su Austrijos *Bundesamt für Ernährungssicherheit* (Federalinis maisto apsaugos biuras) pareigūnais, be kita ko, 2006 m. vasario 22 d. Lenkijos augalų ir sėklų sveikatos generalinis inspektorius nurodė Silezijos vaivadijos Katovicuose (Lenkija) augalų ir sėklų sveikatos inspektoriui pradėti naują *Agria Polska* veiklos patikrinimą. Ieškovės 2017 m. sausio 16 d. atsakymuose į Bendrojo Teismo klausimus taip pat tvirtina, kad minėtas Lenkijos ir Austrijos pareigūnų susitikimas apėmė ir IVA už augalų apsaugos produktus atsakingos darbo grupės susitikimą, o tai rodo šios asociacijos įtaką Lenkijos valdžios institucijoms priimant sprendimus.

– *Bendrosios pastabos*

34 Remiantis suformuota jurisprudencija, Komisija, kuriai pagal SESV 105 straipsnio 1 dalį yra priskirtas uždavinys užtikrinti SESV 101 ir 102 straipsnių taikymą, turi apibrėžti ir įgyvendinti Sąjungos konkurencijos politiką ir tam tikslui turi diskreciją nagrinėjant skundus (2005 m. sausio 26 d. Sprendimo *Piau / Komisija*, T-193/02, EU:T:2005:22, 80 punktas; 2007 m. liepos 12 d. Sprendimo *AEPI / Komisija*, T-229/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2007:224, 38 punktas ir 2010 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *CEAHR / Komisija*, T-427/08, EU:T:2010:517, 26 punktas). Kad šis uždavinys būtų veiksmingai įvykdytas, nagrinėdama jai pateiktus skundus Komisija turi teisę nustatyti jiems skirtingus nagrinėjimo eiliškumo lygius (žr. 1999 m. kovo 4 d. Sprendimo *Ufex ir kt. / Komisija*, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 88 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

35 Jei pasinaudodama šia diskrecija Komisija nusprendžia nustatyti skirtingus jai pateiktų skundų nagrinėjimo eiliškumo lygius, ji gali ne tik spręsti, kokia tvarka skundai bus nagrinėjami, bet ir atmesti skundą, motyvuodama pakankamo Sąjungos intereso vykdyti bylos nagrinėjimą nebuvimu (1995 m. sausio 24 d. Sprendimo *Tremblay ir kt. / Komisija*, T-5/93, EU:T:1995:12, 60 punktas ir 2001 m. vasario 14 d. Sprendimo *Sodima / Komisija*, T-62/99, EU:T:2001:53, 36 punktas). Kadangi skundo konkurencijos srityje Sąjungos intereso vertinimas kiekvienu konkrečiu atveju priklauso nuo faktinių ir teisinių aplinkybių (2007 m. liepos 12 d. Sprendimo *AEPI / Komisija*, T-229/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2007:224, 38 punktas), nereikia nei riboti vertinimo kriterijų, kuriais Komisija gali remtis, skaičiaus, nei, atvirkščiai, įpareigoti remtis vien tam tikrais kriterijais (2001 m. gegužės 17 d. Sprendimo *IECC / Komisija*, C-450/98 P, EU:C:2001:276, 58 punktas ir 2008 m. sausio 16 d. Sprendimo *Scippacercola ir Terezakis / Komisija*, T-306/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2008:9, 189 punktas).

36 Vis dėlto Komisijos diskrecija yra ribota (1999 m. kovo 4 d. Sprendimo *Ufex ir kt. / Komisija*, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 89 punktas). Iš tikrųjų ji turi atsižvelgti į visas jai pareiškėjo nurodytas reikšmingas teisines ir faktines aplinkybes ir jas atidžiai išnagrinėti, kad nuspręstų dėl tolesnių veiksmų dėl skundo (žr. 2001 m. gegužės 17 d. Sprendimo *IECC / Komisija*, C-450/98 P, EU:C:2001:276, 57 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

37 Kai Komisija nusprendžia, kaip šioje byloje, nepradėti tyrimo, grįsdama tokį sprendimą ji neprivalo įrodyti pažeidimo nebuvimo (šiuo klausimu žr. 2008 m. sausio 16 d. Sprendimo *Scippacercola ir Terezakis / Komisija*, T-306/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2008:9, 130 ir 180 punktus ir nurodytą jurisprudenciją).

38 Taigi tokiu atveju Bendrasis Teismas turi patikrinti ne tai, ar pareiškėjas savo skunde pateikė pakankamai informacijos, leidžiančios konstatuoti konkurencijos teisės pažeidimą, bet tai, ar iš ginčijamo sprendimo galima daryti išvadą, kad Komisija įvertino galimą nurodyto pažeidimo įtaką bendrosios rinkos veikimui, tikimybę, kad pavyks įrodyti jo buvimą, ir būtinų tyrimo priemonių mastą, kad kuo geriau atliktų savo užduotį prižiūrėti SESV 101 ir 102 straipsnių laikymąsi (1992 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Automec / Komisija*, T-24/90, EU:T:1992:97, 86 punktas; 1995 m. sausio 24 d. Sprendimo *Tremblay ir kt. / Komisija*, T-5/93, EU:T:1995:12, 62 punktas ir 2007 m. liepos 12 d. Sprendimo *AEPI / Komisija*, T-229/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2007:224, 41 punktas). Be to, vykdydamas priežiūrą Sąjungos teismas neturi Sąjungos intereso vertinimo pakeisti savuoju (žr. 2008 m. sausio 16 d. Sprendimo *Scippacercola ir Terezakis / Komisija*, T-306/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2008:9, 97 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

39 Vis dėlto, kad Bendrasis Teismas galėtų atlikti veiksmingą Komisijos diskrecijos nustatyti prioritetus įgyvendinimo kontrolę, ši institucija privalo nurodyti motyvus, jei atsisako tęsti skundo nagrinėjimą, o šie motyvai turi būti pakankamai tikslūs ir išsamūs (1999 m. kovo 4 d. Sprendimo *Ufex ir kt. / Komisija*, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 90 ir 91 punktai ir 2001 m. vasario 14 d. Sprendimo *Sodima / Komisija*, T-62/99, EU:T:2001:53, 42 punktas).

40 Šioje byloje Komisija ginčijamame sprendime nusprendė, kad nėra pakankamo Sąjungos intereso pradėti tyrimą, nes tikimybė nustatyti SESV 101 ir (arba) 102 straipsnio pažeidimą yra nedidelė, reikalingų tyrimų apimtis tikriausiai bus neproporcinga šios nedidelės tikimybės atžvilgiu, be to, nacionalinių valdžios institucijų ir teismų padėtis yra geresnė išspręsti keliamus klausimus.

41 Atsižvelgiant į šią situaciją ir šio sprendimo 34–39 punktuose nurodytą jurisprudenciją reikia išnagrinėti antrojo pagrindo pirmą dalį.

– Dėl tikimybės nustatyti konkurencijos teisės pažeidimą ir tyrimo apimties

42 Dėl aplinkybės, kad Komisija ginčijamame sprendime nusprendė, jog tikimybė nustatyti nurodomą pažeidimą yra nedidelė, Bendrasis Teismas konstatuoja, kad ieškovių išdėstytos faktinės aplinkybės iš tikrųjų leidžia manyti, jog jos daugiausia 2005 m. ir 2006 m., tačiau ir vėliau – 2008 m. ir 2010–2012 m., buvo tuo pačiu metu ir koordinuotai skundžiamos Austrijos ir Lenkijos valdžios institucijoms, o šie skundai buvo rengiami greičiausiai tam tikrų skunde nurodytų augalų apsaugos produktų gamintojų ir platintojų, net jei ši aplinkybė ir nebuvo aiškiai ir tiksliai įrodyta.

43 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas konstatuoja, kad, kaip ginčijamame sprendime nurodė Komisija, ieškovių grindžiant augalų apsaugos produktų gamintojų ir platintojų susitarimą ar suderintus veiksmus pateikti įrodymai iš esmės susiję, pirma, su skundų nacionalinės valdžios institucijoms prieš ieškoves vienalaikiškumu, antra, aplinkybe, kad šie gamintojai ir platintojai buvo susitikę pramonės asociacijose, kurių nariai jie yra, konkrečiai 2005 m. birželio 14 ir 15 d. per bendrą PSOR ir IVA susirinkimą, trečia, aplinkybe, kad dvi advokatų kontoros buvo įgaliotos informuoti įvairias nacionalines institucijas apie tariamus bendrovių pirminių pareiškėjų daromus teisės aktų, taikomų augalų apsaugos produktų prekybai, pažeidimus.

44 Iš tikrųjų SESV 101 straipsnis griežtai draudžia bet kokius tiesioginius ar netiesioginius ūkio subjektų kontaktus, kuriais būtų siekiama daryti įtaką esamo ar galimo konkurento elgesiui rinkoje, arba atskleisti tokiam konkurentui, ko jie nusprendė imtis ar ketina imtis rinkoje. Vis dėlto ūkio subjektai turi teisę protingai prisitaikyti prie konstatuoto arba tikėtino konkurentų elgesio (1975 m. gruodžio

16 d. Sprendimo *Suiker Unie ir kt. / Komisija*, 40/73–48/73, 50/73, 54/73–56/73, 111/73, 113/73 ir 114/73, EU:C:1975:174, 174 punktas ir 1999 m. balandžio 20 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, T-305/94–T-307/94, T-313/94–T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 ir T-335/94, EU:T:1999:80, 720 punktas). Taigi įmonės gali, be kita ko, ginti savo teisėtus interesus, kai konkurentai nesilaiko taikomų nuostatų, kaip yra, pavyzdžiui, šiuo atveju, kai pažeidžiami teisės aktai, reglamentuojantys prekybą augalų apsaugos produktais. Priešingai, Reglamento Nr. 1/2003 7 straipsnis leidžia tokioms įmonėms, kokios yra ieškovės, pranešti Komisijai apie galimą jų konkurentų SESV 101 ir 102 straipsnių nesilaikymą.

45 Nagrinėjamu atveju vien iš ieškovių skunde vienašališkai pateiktų įrodymų galėjo būti matoma, kad skunde nurodyti subjektai galimai koordinavo strategiją, siekdami kolektyviai atskleisti tariamai ieškovių padarytus taikytinų teisės aktų, be kita ko, susijusių su augalų apsaugos produktų lygiagrečia prekyba, pažeidimus.

46 Vis dėlto dėl tikimybės nustatyti kartelį ar suderintus veiksmus Bendrasis Teismas mano, kad atsižvelgiant į tam tikrų skunde nurodytų subjektų pateiktus paaiškinimus, pagal kuriuos jie susidūrė su bendrovių pirminių pareiškėjų pažeidimais tuo pačiu metų laikotarpiu, t. y. tada, kai augalų apsaugos produktų poreikis augintojams yra pats didžiausias, Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai ginčijamame sprendime nusprendė, jog toks atsakymas gali pateisinti šių produktų gamintojų ir platintojų skundų pateikimą nacionalinėms valdžios institucijoms vienu metu.

47 Be to, dėl tikimybės nustatyti, kad šių vienalaikių skundų tikslas buvo galimai antikonkurencinis, Bendrasis Teismas mano, jog, bendrai kalbant, atsižvelgiant, be kita ko, į poveikio jų reputacijai arba parduodamų produktų originaliai būklei riziką, augalų apsaugos produktų gamintojai ir platintojai pagrįstai gali informuoti kompetentingas nacionalinės valdžios institucijas apie, tai kad jų konkurentai galimai nesilaiko galiojančių nuostatų, konkrečiai lygiagrečiai prekiaujant tokiais produktais. Dėl tam tikrų skunde nurodytų subjektų dalyvavimo nacionalinės valdžios institucijų atliktos kontrolės ieškovių patalpose operacijose pažymėtina, kad Sąjungos teisės aktai, be kita ko, 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1383/2003 dėl muitinės veiksmų, atliekamų su prekėmis, kurios, kaip įtariama, pagamintos pažeidžiant tam tikras intelektinės nuosavybės teises, ir priemonių, kurių turi būti imamasi prekių atžvilgiu nustačius, kad jos pagamintos pažeidžiant tokias teises (OL L 196, 2003, p. 7), ir 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 608/2013 dėl muitinės atliekamo intelektinės nuosavybės teisių vykdymo užtikrinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1383/2003 (OL L 181, 2013, p. 15), tam tikrais atvejais intelektinės nuosavybės teisių turėtojams numato galimybę dalyvauti kontrolės operacijose, kad būtų nustatyta, ar nebuvo pažeistos šios teisės.

48 Taigi Komisija taip pat nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, ginčijamame sprendime nuspręsdama, kad skunde nurodyti subjektai galėjo informuoti nacionalinės valdžios institucijas apie galimai ieškovių daromus taikomų teisės aktų pažeidimus, o prireikus ir bendradarbiauti su šiomis valdžios institucijomis šioms atliekant patikrinimus.

49 Galiausiai dėl ieškovių administracinės kontrolės ir administracinio bei baudžiamojo persekiojimo siejimo su skunde nurodytų subjektų veikla Bendrasis Teismas konstatuoja, kad sprendimai atlikti dokumentų kontrolę ar patikrinimus vietoje ir pradėti administracinį bei baudžiamąjį ieškovių persekiojimą, dėl kurių prasidėjo jų sunkumai tęsti komercinę veiklą tokiomis pačiomis sąlygomis, priskirtini minėtoms nacionalinės valdžios institucijoms, kurios, kaip pripažįsta pačios ieškovės, veikia siekdamos viešojo intereso ir kurių sprendimai šiuo klausimu priimami naudojantis savo diskrecija. Iš tikrųjų, nepaisant 2017 m. sausio 16 d. atsakyme pateiktų nuorodų į tam tikras Lenkijos ir Austrijos teisės aktų nuostatas, kurių tekstai nebūtinai patvirtina jų teiginius, ieškovės neįrodė, kad nacionalinės valdžios institucijos turėjo ribotą kompetenciją, t. y. kad pagal nacionalinės teisės aktus šios institucijos privalėjo pradėti veikti vien gavusios trečiųjų asmenų pateiktos informacijos.

50 Taigi Bendrasis Teismas mano, kad šioje byloje minėtos nacionalinės valdžios institucijos, remdamosi savo nacionalinės teisės aktais, galėjo nuspręsti, jog joms anonimiškai ar ne anonimiškai pateiktų įrodymų nepakanka konstatuoti ar įtarti ieškovių padarytus taikomų administracinės, mokesčių ar baudžiamosios teisės nuostatų pažeidimus, todėl nėra pagrindo pradėti šių persekiojimą. Be to, kaip pažymėjo Komisija ginčijamo sprendimo 52 punkte, dalis Lenkijos valdžios institucijų kontrolės (visų pirma 2008 m.) bet kuriuo atveju buvo atlikta *ex officio*, o ne dėl to, jog to pageidavo ieškovių konkurentai.

51 Nepaisydamas šių Austrijos ir Lenkijos institucijų vertinimo, ar reikia patikrinti ieškoves arba pradėti jų persekiojimą, Bendrasis Teismas nurodo, kad, remiantis ieškovių pateikta informacija, 57 sprendimai dėl kiekvieno ieškovių parduodamo produkto Austrijoje buvo priimti atlikus administracinius tyrimus, kurie leido nacionalinės valdžios institucijoms konstatuoti, kad ieškovės pažeidė taikomą teisę, o Lenkijoje ieškovėms buvo skirtos administracinės 21 759 969,92 Lenkijos zlotų (PLN), 48 247 161,60 PLN ir 375 056,56 PLN baudos. Šiuo klausimu konstatuotina, kad minėtų sprendimų dalis ir minėtos baudos vėliau kompetentingų nacionalinių teismų, gavusių ieškovių ieškinius, buvo iš dalies ar visiškai panaikintos. Tačiau, nepaisant to, nacionalinės valdžios institucijos pagal nacionalinę teisę priimtuose sprendimuose iš pradžių nusprendė, kad ieškovės pažeidė prekybai augalų apsaugos produktais taikomas nuostatas ir kad bet kuriuo atveju nacionalinės valdžios institucijų padaryti pažeidimai negali būti priskirti skunde nurodytiems subjektams.

52 Šios Lenkijos ir Austrijos valdžios institucijų išvados, kaip šioje byloje nurodė Komisija, susilpnino ieškovių tvirtinimą, kad skunde nurodytų augalų apsaugos produktų gamintojų ir platintojų pareiškimai ir skundai buvo klaidinantys arba melagingi ir pateikiami kolektyviai, siekiant pašalinti ieškoves kaip konkuruojančias bendroves iš rinkos. Be to, šiuo klausimu Bendrasis Teismas nurodo, kad ieškovės nenurodė įtikinamų priežasčių, kodėl nebandė remdamosi nacionaline teise Lenkijos ir Austrijos nacionaliniuose teismuose pareikšti ieškinių dėl šmeižto bendrovėms, kurias jos šioje byloje kaltina klaidingais ar melagingais pareiškimais jų atžvilgiu.

53 Kalbant apie šiuos vertinimus, *prima facie* nėra akivaizdu, kad pagal dabar galiojančią Sąjungos teisę būtų paprasta Komisijai konstatuoti, jog skunde nurodytų subjektų elgesys, apibūdintas ieškovės dokumentuose, gali būti laikomas kartelio, kaip jis suprantamas pagal SESV 101 straipsnį, įrodymu ar piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį.

54 Taigi Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, ginčijamame sprendime nuspręsdama, kad tikimybė nustatyti SESV 101 straipsnio ar 102 straipsnio pažeidimą atrodė labai maža.

55 Dėl to, kad skundu ir šiuo ieškiniu ieškovės ginčija nacionalinių valdžios institucijų (šiuo atveju Vokietijos, Austrijos ir Lenkijos) elgesį ir sprendimus, konkrečiai jų veiksmų derinimą įgyvendinant savo užduotį prižiūrėti, ar augalų apsaugos produktais prekiaujantys ūkio subjektai laikosi taikomų teisės aktų, reikia konstatuoti, kad toks valstybių narių valdžios institucijų elgesys ir sprendimai nepatenka į SESV 101 ir 102 straipsnių taikymo sritį, nes šiuose straipsniuose kalbama tik apie įmonių elgesį (šiuo klausimu žr.1984 m. balandžio 5 d. Sprendimo *van de Haar ir Kaveka de Meern*, 177/82 ir 178/82, EU:C:1984:144, 24 punktą). Dėl to ieškovių 2017 m. sausio 16 d. atsakyme nurodyta aplinkybė, kad valdžios institucijų sprendimams atlikti patikrinimus turėjo įtakos tai, kad į jas kreipėsi įgaliotos advokatų kontoros, negali pakeisti to, kad šie sprendimai buvo priimti nacionalinės valdžios institucijų.

56 Be to, Komisija pagrįstai galėjo nuspręsti, kad skunde prašomam tyrimui, reikalingam nustatyti arba paneigti SESV 101 ir (arba) 102 straipsnių pažeidimą, būtų reikėję daug išteklių. Iš tikrųjų, nors ieškovės pateikė įrodymų tik dėl tam tikrų skunde nurodytų subjektų, konkrečiai RWA, jos vis dėlto kaltina ir daug kitų bendrovių bei profesinių organizacijų.

57 Taip pat, priešingai, nei tvirtina ieškovės, aplinkybė, kad Komisija konstatavo, jog skunde prašomas tyrimas, jei būtų pradėtas, būtų labai didelės apimties, savaime nebuvo lemiamas kriterijus, įpareigojantis ją pradėti tokį tyrimą. Tai irgi taikytina aplinkybei, kad skunde nurodyti veiksmai buvo atliekami keliose valstybėse narėse.

58 Dėl šio aspekto Komisija šioje byloje pažymi, kad skunde nurodyti veiksmai buvo daromi vienoje valstybėje narėje, t. y. Lenkijoje, kur buvo pagrindiniai *Agria Polska* sandėliai.

59 Šiuo klausimu, net jei tam tikros kontrolės operacijos galėjo būti atliekamos Austrijoje ir lėmė sankcijų šioje valstybėje skyrimą ieškovėms, iš bylos medžiagos matyti, kad daugiausia sunkumų ieškovėms kėlė santykiai su valdžios institucijomis dėl jų veiklos Lenkijoje ir tik labai nežymiai Austrijoje.

60 Bendrasis Teismas nurodo, kad ieškovės nacionalinį skundą pateikė tik Lenkijoje. Iš tikrųjų jos savo 2017 m. sausio 16 d. atsakyme patvirtino, kad nepateikė analogiško skundo *Bundeswettbewerbsbehörde* (Federalinė konkurencijos priežiūros tarnyba, Austrija), ir šiuo klausimu paaiškino, kad skundo šiai institucijai nepateikė dėl Liuksemburgo bendrovės *Cera Chem* sprendimo kreiptis į Komisiją, kuri, kaip jos mano, po to, kai *UOKiK* atsisakė nagrinėti nacionalinį skundą, akivaizdžiai geriausiai galėjo jį išnagrinėti.

61 Neatsižvelgdamas į šiuos paaiškinimus Bendrasis Teismas mano, kad ieškovės galėjo pateikti skundą Federacinei konkurencijos priežiūros tarnybai, nes, pirma, jos kaltina RWA įgaliojus Austrijos advokatų kontorą, kuri savo ruožtu įgaliojo Lenkijos advokatų kontorą, pateikti skundus prieš ieškoves administracinės valdžios ir teisėsaugos institucijoms, ir, antra, jas 2012 m. balandžio mėn. tikrino Federalinis maisto apsaugos biuras.

62 Be to, aplinkybė, kad ieškovės pateikė skundą tik Lenkijoje, patvirtina tai, jog, kaip jos mano ir kaip ginčijamame sprendime iš esmės nurodė Komisija, *UOKiK* galėjo geriausiai įvertinti skunde išdėstytus kaltinimus, o Lenkijos ar net Austrijos teismai galėjo geriausiai išnagrinėti ieškovių ieškinį dėl žalos, atsiradusios dėl augalų apsaugos produktų gamintojų tariamai padaryto SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimo, atlyginimo.

63 Net pripažinus, kad skundas apėmė ieškovių konkurentų elgesį tiek Austrijoje, tiek Lenkijoje ar net Vokietijoje ir Liuksemburge (nors šiuo klausimu nebuvo pateikta jokių reikšmingų ir esminių įrodymų), tai, kad nurodomas elgesys apėmė kelias valstybes nares, šiuo atveju iš esmės dvi iš jų, gali būti tik įrodymas, jog vienas procesas Sąjungos lygmeniu būtų veiksmingesnis nei keli procesai nacionaliniu lygmeniu (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *CEAHR / Komisija*, T-427/08, EU:T:2010:517, 176 punktą). Vis dėlto vien tokio įrodymo taip pat nepakaktų, kad būtų pradėtas Komisijos tyrimas.

64 Bet kuriuo atveju, net darant prielaidą, kad tam tikra dalimi Komisija taip pat galėjo nagrinėti bylą, nes skunde nurodytas elgesys apėmė kelias valstybes nares, ir atsižvelgiant į tai, kad *UOKiK* atmetė analogišką nacionalinį skundą dėl nacionalinės senaties taisyklės, ieškovės neturėjo jokios teisės reikalauti, kad bylą nagrinėtų Komisija (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Si.mobil / Komisija*, T-201/11, EU:T:2014:1096, 40 punktą), kad iš bylos medžiagos matyti, jog šiuo atveju minėtas elgesys iš esmės apėmė tik dvi valstybes nares ir kad Komisija, nepadarydama šiuo klausimu akivaizdžios klaidos, konstatavo, jog tikimybė įrodyti galimą pažeidimą yra nedidelė; vien ši išvada leido nuspręsti, kad nėra Sąjungos intereso tęsti bylos nagrinėjimą (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Si.mobil / Komisija*, T-201/11, EU:T:2014:1096, 100 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

– Dėl 1998 m. liepos 17 d. Sprendime „ITT Promedia / Komisija“ (T-111/96) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendime „AstraZeneca / Komisija“ (T-321/05) suformuotos jurisprudencijos taikymo šioje byloje

65 Ieškovės ginčija Komisijos ginčijamame sprendime pateiktą išvadą, kad 1998 m. liepos 17 d. Sprendime *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendime *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266) suformuota jurisprudencija šioje byloje netaikytina, taigi neleidžia skunde nurodytų subjektų koordinuoto elgesio laikyti antikonkurenciniu. Be to, jos mano, kad skunde aprašyti veiksmai suteikė Komisijai galimybę išplėtoti Sąjungos konkurencijos teisę, o tai yra vienas iš Komisijos pranešime dėl jos nagrinėjamų skundų remiantis [SESV 101] ir [SESV 102] straipsniais (OL C 101, 2004, p. 65), kurio klaidos ištaisytos (OL C 148, 2004, p. 10), pripažintų motyvų.

66 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime Komisija sunkumą nustatyti skunde nurodytą pažeidimą grindė tuo, jog, kaip ji manė, nacionalinių institucijų informavimas arba, kaip nurodo ieškovės, pranešimas šioms institucijoms apie įmonių galimus pažeidimus nepatenka į „nepagrįsto elgesio“ ar „piktnaudžiavimo teisės aktuose numatytomis procedūromis“ sąvokas, kaip tai suprantama pagal 1998 m. liepos 17 d. Sprendime *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendime *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266) suformuotą jurisprudenciją. Taigi reikia išnagrinėti tos jurisprudencijos reikšmę šioje byloje.

67 Šiuo klausimu 1998 m. liepos 17 d. Sprendimo *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) 60 ir 61 punktuose, kuriuos reikia vertinti atsižvelgiant į to sprendimo 55 punktą, Bendrasis Teismas priminė, kad įmonės, taip pat užimančios dominuojančią padėtį, teisė kreiptis į teismą yra pagrindinė teisė ir bendrasis principas, leidžiantis užtikrinti, kad būtų laikomasi teisės, todėl tik labai išimtiniais atvejais dominuojančią padėtį užimančios įmonės ieškiniai, iškelti konkurentui, gali būti laikomi piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, kaip tai suprantama pagal SESV 102 straipsnį. Taigi, tam, kad ieškinys iš tikrųjų būtų pripažintas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, turi būti įvykdytos dvi kumuliacinės sąlygos. Iš tikrųjų reikia, kad ieškinys, pirma, negalėtų būti pagrįstai laikomas mėginimu ginti atitinkamos įmonės teises, todėl galėtų būti tik priemonė pakenkti priešingai šaliai, ir, antra, jis turi būti suvokiamas kaip plano, kurio tikslas – pašalinti konkurenciją, dalis. Šios dvi sąlygos turi būti aiškinamos ir taikomos siaurai, taip, kad nebūtų pažeistas bendrasis galimybės kreiptis į teismą principas (2012 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Protégé International / Komisija*, T-119/09, nepaskelbtas Rink., EU:T:2012:421, 49 punktas).

68 Byloje, kurioje priimtas 2010 m. liepos 1 d. Sprendimas *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266), Sąjungos teismas konstatavo, kad dominuojančią padėtį užimanti įmonė negali „teisės aktuose nustatytomis procedūromis“ naudotis taip, kad sukliudytų konkurentams patekti į rinką arba šį patekimą apsunkintų, jeigu tam nėra motyvų, susijusių su pranašumais konkuruojančios įmonės teisėtų interesų apsauga, arba objektyvaus pateisinimo (2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *AstraZeneca / Komisija*, T-321/05, EU:T:2010:266, 672 ir 817 punktai; šis sprendimas patvirtintas 2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *AstraZeneca / Komisija*, C-457/10 P, EU:C:2012:770, 134 punktu). Teisingumo Teismo nuomone, piktnaudžiavimo neteisėtumas pagal SESV 102 straipsnį nesiejamas su tuo, ar jis atitinka kitas teisės normas, ir daugeliu atvejų piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi yra elgesys, kuris pagal kitas teisės šakas, išskyrus konkurencijos teisę, laikomas teisėtu (2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *AstraZeneca / Komisija*, C-457/10 P, EU:C:2012:770, 132 punktas).

69 Vis dėlto 1998 m. liepos 17 d. Sprendime *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendime *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266) ginčijamas buvo kitoks elgesys nei tas, kuriuo ieškovės kaltina skunde nurodytus subjektus.

70 Iš tikrųjų reikia konstatuoti, kad bylose, kuriose priimtas 1998 m. liepos 17 d. Sprendimas *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimas *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266), administracinės valdžios ir teisminės institucijos, į kurias kreipėsi atitinkamos dominuojančią padėtį užimančios įmonės, neturėjo diskrecijos, ar nagrinėti toliau, ar nenagrinėti šių prašymų, kalbant tiek apie nacionaliniams teismams paduotus priešpriešinius ieškinius,

tiek apie įmonės sprendimą atsiimti prašymą leisti pateikti vaistą rinkai. Pirma, teismas kuriam buvo pateiktas šis priešpriešinis ieškinys, privalėjo dėl jo priimti sprendimą. Antra, leidimus pateikti rinkai išduodanti valdžios institucija negalėjo nuspręsti tęsti šio leidimo galiojimą, nepaisydama jį turinčio asmens valios.

71 Vis dėlto, kaip tai buvo konstatuota šio sprendimo 49 ir 50 punktuose, administracinės valdžios ir teisėsaugos institucijos, kurios šiuo atveju nusprendė patikrinti, persekioti ar net nubausti ieškoves, šiuos sprendimus galėjo priimti neatsižvelgdamos į joms tariamai augalų apsaugos produktų gamintojų ir platintojų pateiktą informaciją. Atvirkščiai, jos, remdamosi pateikta (net ir anonimiškai) informacija, taip pat galėjo nuspręsti, kad nereikia atlikti ieškovių patikrinimų ar pradėti jų persekiojimo.

72 Taigi, be to, kad remiantis skunde pateikta informacija nebuvo akivaizdi skunde nurodytų įmonių kolektyvinė dominuojanti padėtis ar vienos iš jų, t. y. RWA, dominuojanti padėtis, Bendrasis Teismas mano, jog Komisija, šiuo atžvilgiu nepadarydama akivaizdžios vertinimo klaidos, galėjo nuspręsti, kad tikimybė šiuo atveju įrodyti SESV 101 ir (arba) 102 straipsnių pažeidimą yra maža, nes, be kita ko, nėra akivaizdu, kad šioje byloje nagrinėjamą elgesį gali apimti piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi sąvoka, kaip ji suprantama pagal 1998 m. liepos 17 d. Sprendime *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendime *AstraZeneca / Komisija* (T-321/05, EU:T:2010:266) suformuotą jurisprudenciją. Šią išvadą patvirtina tai, kad 1998 m. liepos 17 d. Sprendime *ITT Promedia / Komisija* (T-111/96, EU:T:1998:183) Sąjungos teismas pabrėžė, jog toje byloje nagrinėtoje situacijoje piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi pripažintas išimtinai.

73 Galiausiai atsižvelgiant į Komisijos turimą didelę diskreciją nustatyti Sąjungos konkurencijos teisės plėtojimo prioritetus, aplinkybė, kad byla gali leisti plėtoti šią teisę nauju aspektu, priešingai, nei teigia ieškovės, neįpareigoja Komisijos atlikti tyrimo.

74 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, antrojo ieškinio pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo antros dalies, susijusios su SESV 101 ir 102 straipsnių veiksmingumu

75 Grįsdamos antrojo ieškinio pagrindo antrą dalį ieškovės tvirtina, kad atsisakydama pradėti tyrimą Komisija šiuo atveju panaikino SESV 101 ir 102 straipsnių veiksmingumą.

76 Iš tikrųjų ginčijamu sprendimu, atsižvelgiant į tai, kad *UOKiK* atsisakė pradėti tyrimą Lenkijoje, ir į sunkumus ar net galimybės nebuvimą pasiekti, kad nacionaliniuose teismuose realiai būtų atlyginta patirta žala, už skunde nurodytų subjektų padarytus konkurencijos teisės pažeidimus negalėjo nubausti nei konkurencijos priežiūros institucija, nei nacionalinis teismas, juo labiau kad tai susiję ir su laisvu prekių judėjimu, konkrečiai – su prekyba augalų apsaugos produktais, o Komisija turėjo realią galimybę užtikrinti reikšmingą Sąjungos konkurencijos teisės plėtojimą.

77 Pirmiausia dėl to, kad UOKiK nusprendė nenagrinėti nacionalinio skundo dėl pasibaigusios Lenkijos teisės aktuose numatytos vienų metų senaties, pradedamos skaičiuoti nuo metų, kuriais pasibaigė nurodomas pažeidimas, pabaigos, reikia konstatuoti, kad šis nacionalinės konkurencijos priežiūros institucijos sprendimas, kuriame nėra jokių vertinimų dėl to, ar buvo pažeisti SESV 101 ir 102 straipsniai, negali užkirsti kelio Komisijai pradėti tyrimą (šiuo klausimu žr. 2015 m. sausio 21 d. Sprendimo *easyJet Airline / Komisija*, T-355/13, EU:T:2015:36, 28 punktą).

78 Be to, reikia pažymėti, kad veiksmingumo reikalavimas negali įpareigoti Komisijos, kai ji konstatuoja Sąjungos intereso pradėti tyrimą nebuvimą, patikrinti, ar tam tikra konkurencijos institucija turi institucinių, finansinių ir techninių išteklių vykdyti pagal Reglamentą Nr. 1/2003 jai pavestą funkciją (pagal analogiją žr. 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Si.mobil / Komisija*, T-201/11, EU:T:2014:1096, 57 punktą).

79 Bet kuriuo atveju ieškovės neįrodė, kad *UOKiK* neketino veiksmingai persekioti ir nubausti už SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimą. Jos taip pat neįrodė, kaip Lenkijos teisėje numatytas senaties terminas, kuriuo remiantis buvo atmestas jų nacionalinis skundas ir kuris, nesant *ratione temporis* taikytinų Sąjungos teisės aktų, priskirtinas Lenkijos Respublikos procesinei autonomijai, atėmė iš jų galimybę ar pernelyg apsunkino jų naudojimąsi iš SESV nuostatų kylančiomis teisėmis (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2006 m. liepos 13 d. Sprendimo *Manfredi ir kt.*, C-295/04–C-298/04, EU:C:2006:461, 77 ir 78 punktus). Be to, ieškovės per posėdį pripažino, kad nacionaliniame skunde ir 2010 m. rugpjūčio 30 d. rašte jos nepateikė *UOKiK* vertinti faktinių aplinkybių, susijusių su laikotarpiu po 2008 m., nors, kaip 2017 m. vasario 6 d. pastabose pažymėjo Komisija, pagrindiniai *Agria Polska* sandėliai ir buveinės Lenkijos valdžios institucijų buvo tikrinami 2010 m. gegužės–birželio mėn.

80 Be to, Bendrasis Teismas primena, kad, bendrai kalbant ir kaip nurodyta Reglamento Nr. 1/2003 6 straipsnyje, nacionaliniai teismai, kurie neperžengdami savo kompetencijos ribų yra įpareigoti taikyti SESV 101 ir 102 straipsnio nuostatas, turinčias tiesioginį poveikį santykiams tarp asmenų ir sukuriančias jiems teises, turi užtikrinti šių teisės normų veikimą ir apsaugoti asmenų teises, kurias jiems suteikia šios normos (2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Courage ir Crehan*, C-453/99, EU:C:2001:465, 23 ir 25 punktai).

81 Taigi ieškovės galėjo Lenkijos ar Austrijos teismuose pareikšti ieškinius dėl žalos, kurią tariamai patyrė dėl augalų apsaugos gamintojų ir platintojų elgesio ar veiksmų, kaip jos mano, pažeidusių SESV 101 ir 102 straipsnius, atlyginimo. Iš tikrųjų bet kuris fizinis ar juridinis asmuo gali reikalauti kompensacijos už patirtą žalą, jei tarp tos žalos ir pagal SESV 101 ir 102 straipsnius draudžiamo kartelio ar veiksmų yra priežastinis ryšys (2006 m. liepos 13 d. Sprendimo *Manfredi ir kt.*, C-295/04–C-298/04, EU:C:2006:461, 61 punktas).

82 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad galimas nacionalinės konkurenciją prižiūrinčios institucijos ar Komisijos atsisakymas pradėti tyrimą, po kurio viena iš šių administracinės valdžios institucijų gali konstatuoti konkurencijos taisyklių pažeidimą ir prireikus skirti atitinkamoms įmonėms piniginę baudą, negali apriboti ieškovių teisių nacionaliniuose teismuose pareikšti ieškinius dėl žalos, patirtos dėl SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimo, atlyginimo.

83 Tokiomis aplinkybėmis, net esant tokiai situacijai, kai nacionalinė konkurencijos priežiūros institucija, šiuo atveju *UOKiK*, atmeta nacionalinį skundą dėl su nacionalinėje teisėje numatyta senaties taisykle susijusių priežasčių ir net kai galimas Komisijos tyrimas būtų galėjęs palengvinti ieškovių įrodinėjimo naštą nacionaliniuose teismuose pareiškus ieškinius, ieškovės negali tvirtinti, kad ginčijamas sprendimas, kuriuo Komisija atsisakė pradėti tyrimą, panaikino SESV 101 ir 102 straipsnių veiksmingumą.

84 Be to, Bendrasis Teismas primena, kad ieškiniai nacionaliniuose teismuose dėl žalos atlyginimo, kaip ir procedūra Komisijoje ir nacionalinėse konkurencijos priežiūros institucijose, gali iš esmės prisidėti prie veiksmingos konkurencijos Sąjungoje išlaikymo (2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Courage ir Crehan*, C-453/99, EU:C:2001:465, 27 punktas) ir kad būtent, kai Komisija nusprendžia nenagrinėti skundo, jo pareiškėjas savo teises, kylančias iš SESV 101 ir 102 straipsnių, turi ginti nacionaliniame teisme (žr. 1997 m. kovo 18 d. Sprendimo *Guérin automobiles / Komisija*, C-282/95 P, EU:C:1997:159, 39 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

85 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, antrojo ieškinio pagrindo antrą dalį reikia atmesti.

86 Iš visų šio sprendimo 42–84 punktuose pateiktų vertinimų darytina išvada, kad Komisija ginčijamame sprendime nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai vertino nurodomo pažeidimo įtaką bendrosios rinkos veikimui, tikimybę, kad pavyks įrodyti jo buvimą, ir būtinų tyrimo priemonių mastą.

87 Taigi reikia atmesti antrąjį ieškinio pagrindą kaip nepagrįstą.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo

88 Grįsdamos pirmąjį ieškinio pagrindą ieškovės nurodo, kad Komisija pažeidė jų teisę į veiksmingą teisminę gynybą, įtvirtintą 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 13 straipsnyje ir Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje. Tai lėmė didelę žalą jų reputacijai ir galimybei plėsti lygiagrečios prekybos veiklą. Šią žalą, bent jau tiek, kiek ji susijusi su *Agria Polska*, jos vertina 45 868 000 PLN.

89 Ieškovių nuomone, esant tokiai situacijai, kaip nagrinėjama šioje byloje, kai skunde nurodyti subjektai pažeisdami, kaip įtariama, Sąjungos konkurencijos teisę, pažeidė jų teises, jos turėtų turėti teisę į veiksmingą teisminę gynybą. Atsisakydama pradėti tyrimą, nors *UOKiK* jau buvo atsisakiusi pradėti nacionalinį tyrimą sprendimu, kurio pagal Lenkijos teisę negalima apskųsti, Komisija atėmė bet kokią jų galimybę iš esmės ginčyti Komisijos sprendimą, kuriuo turėjo būti nustatytas SESV 101 ir 102 straipsnio pažeidimas. Tik Komisijai priėmus tokį sprendimą iš esmės, ieškovės būtų turėjusios teisę pareikšti ieškinį Bendrajame Teisme dėl šio sprendimo. Taigi ieškovės mano, kad vienintelė galimybė veiksmingai pareikšti ieškinį, leidžiantį užtikrinti iš SESV ir Sąjungos antrinės teisės kylančias teises, būtų buvęs būtent Komisijos sprendimas pradėti tyrimą.

90 Priešingai, nei ginčijamame sprendime nurodė Komisija, ieškovių nacionaliniuose teismuose prieš skunde ir nacionaliniame skunde nurodytus subjektus pradėtos greičiausiai civilinės, mokestinės, administracinės, komercinės ar baudžiamosios bylos konkrečiai dėl įrodymų klastojimo, šmeižto ar etikos normų pažeidimo nebūtų joms leidusios gauti žalos, tiesiogiai susijusios su skunde nurodytu tariamu SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimu, atlyginimo. Pirma, nėra galimybės pareikšti tam tikrų ieškinių dėl pagal Lenkijos teisę jau suėjusio trejų metų senaties termino, taikomo su ekonominės veiklos vykdymu susijusiems ieškiniams. Antra, ieškovių nuomone, Lenkijos teismai dar negali užtikrinti veiksmingos įmonių teisių, saugomų pagal SESV 101 ir 102 straipsnius, gynybos.

91 Komisija prašo šį pagrindą atmesti kaip nepagrįstą.

92 Pirmiausia Bendrasis Teismas primena, kad pagal Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio pirmą pastraipą kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynybą teisme minėtame straipsnyje nustatytomis sąlygomis. Šis principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, išplaukiantis iš bendrų valstybių narių konstitucinių tradicijų ir įtvirtintas EŽTK 6 ir 13 straipsniuose. Pagal su Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu susijusius išaiškinimus, į kuriuos, remiantis ESS 6 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa ir Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio 7 dalimi, turi būti atsižvelgta ją aiškinant, Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio antra pastraipa atitinka EŽTK 6 straipsnio 1 dalį (2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *DEB*, C-279/09, EU:C:2010:811, 29 ir 32 punktai).

93 Pirma, dėl ieškovių argumentų, susijusių su jų teisės į veiksmingą teisminę gynybą Bendrajame Teisme pažeidimu, reikia priminti, kad fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie gali pateikti skundą pagal Reglamento Nr. 1/2003 7 straipsnį, turi teisę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, kad galėtų apsaugoti savo teisėtus interesus, kai nepatenkinamas ar iš dalies nepatenkinamas jų skundas (1977 m. spalio 25 d. Sprendimo *Metro SB-Großmärkte / Komisija*, 26/76, EU:C:1977:167, 13 punktas). Nagrinėjamu atveju ieškovės būtent ir pasinaudojo šia teise, pateikdamos šį ieškinį pagal SESV 263 straipsnį.

94 Antra, dėl aplinkybės, jog ieškovės norėjo, kad Komisija priimtų sprendimą, kuriame būtų konstatavusi SESV 101 ir (arba) 102 straipsnių pažeidimo buvimą arba jo nebuvimą, kad dėl tokio sprendimo galėtų pareikšti ieškinį pagal SESV 263 straipsnį, reikia priminti, kad Reglamento Nr. 1/2003 7 straipsnis nesuteikia pareiškėjui teisės reikalauti iš Komisijos, kad ji priimtų galutinį sprendimą dėl nurodyto pažeidimo buvimo arba nebuvimo, o Komisija neįpareigojama bet kuriuo atveju tęsti procedūros, kol

bus priimtas galutinis sprendimas (1979 m. spalio 18 d. Sprendimo *GEMA / Komisija*, 125/78, EU:C:1979:237, 18 punktas ir 2011 m. kovo 31 d. Nutarties *EMC Development / Komisija*, C-367/10 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2011:203, 73 punktas).

95 Be to, ieškovių vertinimas, kad Komisija turi visada pradėti tyrimą, kai skundas, analogiškas jai pateiktam, galimai nepagrįstai dėl su senatimi susijusių priežasčių jau buvo atmestas nacionalinės konkurencijos priežiūros institucijos, būtų nesuderinamas su Reglamento Nr. 1/2003 13 straipsnio 2 dalies tikslu, t. y. siekiant veiksmingumo užtikrinti optimalų išteklių paskirstymą Europos Sąjungos konkurencijos priežiūros institucijoms (šiuo klausimu žr. 2015 m. sausio 21 d. Sprendimo *easyJet Airline / Komisija*, T-355/13, EU:T:2015:36, 37 punktą). Bet kuriuo atveju nei Reglamentas Nr. 1/2003, nei Komisijos pranešimas dėl konkurencijos priežiūros institucijų tinklui priklausančių institucijų bendradarbiavimo (OL C 101, 2004, p. 43) nesukuria įmonei teisių ar lūkesčių dėl to, kad jos bylą turi nagrinėti konkreti konkurencijos institucija (žr. 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Si.mobil / Komisija*, T-201/11, EU:T:2014:1096, 39 punktą ir nurodytą jurisprudenciją), kad ji prireikus galėtų pasinaudoti šios institucijos atliekant tyrimą surinktais įrodymais.

96 Trečia, ieškovės iš esmės skundžiasi, pirma, bet kokios galimybės nebuvimu nacionaliniu lygiu pareikšti ieškinį, leidžiantį gauti dėl jų skunde nurodytų bendrovių elgesio, kurio *UOKiK* nenagrinėjo, patirtos žalos atlyginimą, ir, antra, galimybės pareikšti ieškinį dėl *UOKiK* sprendimo nepradėti nacionalinio tyrimo dėl suėjusio senaties termino, nebuvimu, nes 2011 m. liepos 12 d. Nutartyje II GSK 1035/11 *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija) panašioje byloje nusprendė, kad „[*UOKiK* prezidento] informacija dėl pagrindo pradėti procedūrą dėl kartelių nebuvimo negali būti laikoma sprendimu atsisakyti pradėti procedūrą“ ir kad „*UOKiK* prezidento raštas [šiuo klausimu] yra informacinio pobūdžio ir negali būti laikomas aktu ar priemone, kaip tai suprantama pagal [Lenkijos] administracinės teisenos kodekso 3 straipsnio 2 dalies 4 punktą“.

97 Dėl šio aspekto, net jei per posėdį Komisija pripažino, kad ši *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas) jurisprudencija gali pažeisti SESV 101 ir 102 straipsnius ir pateisinti vėlesnę bylą prieš Lenkijos Respubliką, Bendrasis Teismas primena, kad Reglamento Nr. 1/2003 7 straipsnyje numatyta procedūra neleidžia daryti išvadų dėl galimų valstybių narių valdžios ar teisminių institucijų pažeidimų, nes tai nagrinėjama pagal SESV 258 straipsnį gavus ieškinį dėl įsipareigojimų nevykdymo (šiuo klausimu žr. 1997 m. rugsėjo 29 d. Nutarties *Sateba / Komisija*, T-83/97, EU:T:1997:140, 39 punktą) ir kad negalima apeiti faktiškai taikomų normų, siekiant Sutartyje reglamentuojamai procedūrai netaikyti SESV 258 straipsnio, dirbtinai pritaikant Reglamente Nr. 1/2003 numatytas taisykles (žr. 1997 m. vasario 19 d. Nutarties *Intertronic / Komisija*, T-117/96, EU:T:1997:16, 24 punktas ir nurodytą jurisprudenciją).

98 Taigi ieškovių argumentai dėl, pirma, senaties termino, taikomo *UOKiK* siekiant nagrinėti antikonkurencinį elgesį, trumpumo ir trejų metų senaties termino, pagal Lenkijos teisę taikomo įmonių ieškiniams, ir, antra, tariamo galimybės pagal Lenkijos teisę pareikšti ieškinį dėl *UOKiK* sprendimo nepradėti nacionalinio tyrimo nebuvimo turi būti atmesti.

99 Nepaisant *UOKiK* atsisakymo pradėti nacionalinį tyrimą, ieškovės bet kuriuo atveju remdamosi nacionaline teise nacionaliniuose teismuose galėjo pareikšti ieškinius dėl jų patirtos žalos atlyginimo, skunde nurodytiems subjektams tariamai pažeidus SESV 101 ir (arba) 102 straipsnius. Šiuo klausimu, pirma, aplinkybė, kad, kitaip nei Lenkijos teisė, taikoma *ratione temporis* pateikiant nacionalinį skundą, 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/104/ES dėl tam tikrų taisyklių, kuriomis reglamentuojami pagal nacionalinę teisę nagrinėjami ieškiniai dėl žalos, patirtos dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos konkurencijos teisės nuostatų pažeidimo, atlyginimo (OL L 349, 2014, p. 1), numato ilgesnį, t. y. penkerių metų, senaties terminą tokiems ieškiniams pateikti, neturi reikšmės, nes šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas pateikiant šį skundą dar nebuvo pasibaigęs. Antra, bet kuriuo atveju, net jei reikėtų pripažinti, jog ieškovės neturėjo adekvačios

galimybės nacionaliniuose teismuose gauti minėtos žalos atlyginimo pagal konkurencijos taisyklių *private enforcement*, tokia situacija negali priversti Komisijos pradėti tyrimo Sąjungos lygiu pagal minėtų taisyklių *public enforcement*.

100 Be to, ieškovės paaiškino pateikusios *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) ieškinį dėl žalos atlyginimo pagal Lenkijos teisę, kad būtų atlyginta jų dėl Lenkijos kontrolės institucijos pareigūnų sprendimų ir RWA skundo šiems pareigūnams, siekiant, kad jie priimtų tokius sprendimus, klaidingumo tariamai patirta žala.

101 Galiausiai argumentas, kad Komisija tariamai pažeidė EŽTK 1 protokolo 1 straipsnį, turi būti atmestas kaip nepriimtinas, kaip teigia Komisija, nes ieškovių argumentai šiuo klausimu neatitinka Bendrojo Teismo procedūros reglamento 76 straipsnyje įtvirtintų aiškumo reikalavimų.

102 Atsižvelgiant į visus vertinimus, pirmasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas, todėl turi būti atmestas visas ieškinys.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

103 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

104 Kadangi ieškovės pralaimėjo bylą, iš jų priteisiamos bylinėjimosi išlaidos pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. **Priteisti iš *Agria Polska sp. z o.o.*, *Agria Chemicals Poland sp. z o.o.*, *Star Agro Analyse und Handels GmbH* ir *Agria Beteiligungsgesellschaft mbH* bylinėjimosi išlaidas**.

Pelikánová Nihoul Svenningsen

Paskelbta 2017 m. gegužės 16 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.